

Emina Ćerimović, Aida Duraković
Melika Hadžimehmedagić, Nedžad Smajlagić¹

**IZVJEŠTAJ SA TAKMIČENJA
IZ MEĐUNARODNOG KRIVIČNOG
PRAVA U KRZYZOWI,
POLJSKA (12. do 16. 11. 2006.)**

**COMPETITION REPORT ON INTERNATIONAL
CRIMINAL LAW IN KRZYZOWA,
POLAND (12. to 16. 11. 2006)**

I

Osnivanjem stalnog Međunarodnog krivičnog suda ostvarena su dugogodišnja nastojanja da se na međunarodnom nivou uspostavi jedan sud koji će imati nadležnosti da sudi pojedincima za najteža krivična djela značajna za čitavu međunarodnu zajednicu. Ta nastojanja su prisutna još od Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida iz 1948. godine, koja predviđa da će počinioci odgovarati pred nacionalnim sudovima ili Međunarodnim krivičnim sudom (čl. VI Konvencije) do usvajanja Rimskog statuta Međunarodnog krivičnog suda sa sjedištem u Haagu, u Rimu 17. jula 1998. godine. Rimski statut je stupio na snagu 1. jula 2002. godine, nakon što ga je ratificiralo 60 država.

Stalni međunarodni krivični sud je u mnogočemu specifičan jer na poseban način regulira svoju nadležnost u odnosu na države – stranke suda. To se posebno ogleda u načelu komplementarnosti, po kojoj sud procesuirá slučaj samo onda kada država nije u stanju ili neće da procesuirá određeno krivično djelo. Na taj način onemo-

¹ Studenti IV godine Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu

gućavaju se nastojanja država da neadekvatnim postupcima zaštite svoje državljane od odgovornosti za teška međunarodna krivična djela iz nadležnosti suda (genocid, ratni zločini, zločini protiv čovječnosti i agresija).

Ovaj sud je već sada opravdao svoje osnivanje i postojanje, jer tužilac Suda aktivno poduzima istrage u raznim zemljama afričkog kontinenta (DR Kongo, Uganda, Sudan /Darfur/, Obala Slonovače i Centralnoafrička Republika), dok je nedavno prvi slučaj upućen na glavni pretres (tužilac protiv Thomasa Lubanga Dyiloa, za ratni zločin regrutacije maloljetnika).

Uvažavajući činjenicu da su potrebni posebno osposobljeni i obrazovani stručnjaci za rad na ovom sudu, Fondacija Kreisau-Initiative e. V. iz Berlina (Njemačka) organizirala je *moot court* simulaciju – takmičenje u mjestu Krzyzowa (Poljska), na kojem su učestvovali i studenti Pravnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Radi se o pilot-projektu berlinske Fondacije Kreisau-Initiative e. V. u saradnji sa Krzyzowa-Kreisau Stiftung, Fonds Erinnerung und Zukunft, te Heinrich Böll Stiftung, koji je prvi put održan u Republici Poljskoj u mjestu Krzyzowa, koje je u toku Drugog svjetskog rata bilo simbol otpora okupaciji nacističke Njemačke. Ovaj projekt omogućio je da se upoznaju s masovnim kršenjima ljudskih prava, te mogućim odgovorima na ta kršenja i zaštitu ljudskih prava, a u čijoj je funkciji i stalni Međunarodni krivični sud.

II

Kao što je već istaknuto, u periodu od 12. do 16. novembra 2006. godine redovni studenti IV godine Pravnog fakulteta u Sarajevu: Aida Duraković, Melika Hadžimehmedagić, Emina Ćerimović i Nedžad Smajlagić, učestvovali su na *moot court* takmičenju *Model International Criminal Court* (MICC) u mjestu Krzyzowa, Republika Poljska.² Pored Pravnog fakulteta u Sarajevu,

² U procesu priprema za takmičenje treba spomenuti imena profesora i saradnika koji su bezrezervno pomogli u pripremama tima, i to: prof. dr. Hajrija Sijerčić-Čolić, prof. dr. Zvonimir Tomić i prof. Susan L. Wright.

učestvovali su i timovi sa univerziteta Tbilisi (Gruzija), Köln (Njemačka), Krakow (Poljska), Bukurešt (Rumunija), Beograd (Srbija), Bogazici Istanbul (Turska) i Kijev (Ukrajina). Višednevno takmičenje predstavljalo je, u pozitivnom smislu, nadmetanje studenata u poznavanju pravila postupka pred Sudom i specifičnosti njegovog organiziranja i funkcioniranja. Zato su studenti bili podijeljeni u pet grupa i tako pokazali svoje znanje kao: suci, tužioc, zastupnici odbrane, zastupnici žrtava i novinari koji su pratili takmičenje.

Prvog dana takmičenja (13. 11. 2006.) obavljale su se pripreme za simulacije u vidu treninga i slušala predavanja iz procesnog međunarodnog krivičnog prava, uključujući postupak pred stalnim Međunarodnim krivičnim sudom. Predavači su bili profesori sa Humboldt univerziteta u Berlinu, univerziteta iz SAD-a, iz Međunarodnog krivičnog suda i ugledni novinari (Financial Times). Drugog dana takmičenja (14. 11. 2006.) odvijao se postupak pred Predraspravnim vijećem Međunarodnog krivičnog suda. Trećeg dana takmičenja (15. 11. 2006.) održan je simulirani glavni pretres. Četvrtog dana u okviru takmičenja (16. 11. 2006.) održana je konferencija za štampu na kojoj su izloženi osnovni stavovi i problemi vezano za izvještavanje sa suđenja za krivična djela o kojima se vodi postupak pred Međunarodnim krivičnim sudom.